

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Januarius' 30dikán, 1824.

B é c s.

Az itteni Jan. 27d. kiadatott Ujság-
levelek mindnyájan a' Gazzetta di Mila-
no nevezetű Ujságnak f. h. 22d. költ kö-
vetkezendő hivatalos tudósításával telnek-
el, melyet Erdemes Olvasójinkkal, mint-
hogy az másfél árkusnál is többre ter-
jed, mi darabonkint kéntelenítetünk köz-
leni, a' mint ezennel következik:

„Harmincz esztendei véres háborúk
és veszélyes pártoskodások után, mellyek
az I. azgatásokat fundamentomostól fog-
va megreszkedteték, 's minden Népek kö-
zött nyomorúságot és kétségbeesést ter-
jesztettek, alig kezdé el a' békességnek
jótévő gyümölcseivel élni Európa, a' mid-
dön a' nyugalomnak istentelen zavaró-
ji minden mesterségeket megvetették ar-
ra nézve, hogy felforgathassak a' vallás-
nak, erkölcsnek és társaságos rendnek
örök principiumait, mellyeknek védel-
mekre, minden Monarchák és Népek
nagylicükön egyesülének.“

„Nevelték a' békételeneknek számát
azon reménységekben megcsalatottak, li-
ket a' pártoskodás szülte igazgatásoknak
egybedöntetése, mellyek alatt határnél-
külvaló becsület-hajházásoknak család-
képeik által elragadtatának, magával az
örvénybe ragadott. 'S a' titkos-társasá-
gok, részint helyei, részint eszközei va-
lamelly összeesküvésnek, melly annyival
veszedelmesebb volt, minthogy lappang-
va és észrevétetlenül munkálodott, —
ezen társaságok, mellyek az előbbeni
Igazgatás' figyelmét is el tudák karúlni,

mellynek romlásán dolgozának titkon,
mind sikeresebben kezdének kiterjedni,
's mind inkább előmozdíták drabantjaik-
nak azon célzásait, mellyeknek utóbb
nyilvánosságos lázadásban kelle kiűtniek.“

„Lombárdia nem leve ment ezen
pártos czimboraság' próbatételeitől. Egy
ily veszedelmes egybeszövetkezést, melly-
nek bizonyos nem régiben ide lopódzott
felekezet veté meg fundamentomát, fel-
fedezett és semmivé tett 1814 vége felé
az Ausztriai tiszt-hivatalok' ügyessége.
Ennek fő indítóji (mert az al-segédekre
ki sem akará terjeszteni az igazgatás nagy-
lelkűségből a' vizgálatoknak keménységé-
gé) a' Mantuai tömlőczölkben várak fel-
ség-sértéseknek büntetését; hanem Ó
Cs. K. Ap. Felsége, meglágyítá kegyel-
messége szerint azon büntetéseket, mel-
lyekre ítéltetve valának, életekkel mind-
nyájokat megajándékozá, 's őket igen rö-
vid fogságok után, familiájik' kebelebe
újra visszabocsátá.“

„Az alatt, hogy itten a' lázasztás'
igyekezete 1814-ben dugába dőlt, 1815-
ben Olasz Országnak 's egész Európának
nyugalalmát más új veszedelmek fenye-
geték. Murat, Napolyból Olasz Ország
egyéb részei felé indítá el seregeit, 's
a' Carbonáriságot, melly eddig királyi
széke alá ása a' vermet, becsület-hajhá-
zó céljainak kivitelére kezdette fordítá-
ni.“

„Ezen demagogus társaságnak pesti-
ses magvát ekkor a' Murat seregei az ál-
talok megszállott tartományokban minde-
nütt elhintették; hanem csakhamar az

Ausztriai seregek levének győzedelmese-
sek.“

„Polgári nyugalom állott ezzel ama mozgás helyébe, melyet egy könnyén elmúló tünemény szült; 's jóllehet a' törvényes Igazgatás előtt nem valának ismeretlenek azon titokban lappangó czimboraságok, melyek mindenfelől a' dolgok' újabb felforgatására ingerlék az embereket, hanem azon Igazgatás, nagylelkűségének indítását követé mindegyre, oly reménységgel lévén, hogy a' jó útról eltántorodottakat, tévelygéseiknek megismerése 's háládatosságok vissza fognak vezetni a' társasági rendre, mely napról napra kezdett erősödni.“

„De azon legnagyobb nyugalomban is, mellyel akkor Európa élt, nem halgatának-el az olyan veszedelmes emberek, kik nem szoktak tapasztalásból tanulni 's a' lázzadásra mindenkor készek, hogy ama semmiségből, mellyre magokat kárhözóttva látnak, felemelkedhessenek. A' titkos társaságok mind szélesebben kiterjedének azon kormányznak védelme alatt, mellybe plánumaikat burkóztatták, 's a' kiket lassan lassan eltántoríthatának principiumaiknak merge által, azokat azonközben vétkes czimboraságaikba vonák.“

„Már 1816-ban előkelő titkos társaságok vatanak Olaszországban a' Carbonariság, és Adelfia. Egyenlő lévén mind kettő néplázzasztó céljaiban, mint-hogy egyik az Agrariái törvény' béhozatását, a' másik pedig Király-gyilkolást predikálta, egymástól csupán szertartásaikban különbözének. Egyiknek középontja Nápoly országban, a' másiké Franciaországban volt. Míg ezen titkos társaságok mind inkább nevelkedének, különbtéle nevezetek alatt még több felkezetek is fejtődzének. ki, mellyeknek mindnyájoknak az Olasz Országi monar-

chiai Igazgatás' egybedöntése vala a' célja.“

„A' Carbonariság' magva 1817-ben kívülről Ausztriának Polesina nevezetű tartományában is elterjedett. De itten a' lázzasztókat csakhamar felfedezé az Ausztriai Igazgatás. 1819 Jan. első napjaiban elfogdostattak a' vétkesek, 's pereik a' törvény' értelme szerint, elindítottak és le is folytak. Hanem Ő Felsége' jósága itten is feljebb járt a' törvény keménységén, 's a' halalos ítéleteket, mellyeket 13 fő lázzasztókra hozának a' törvényszékek, a' vétségnek minéműségéhez képest, több vagy kevesebb ideig tartó tömlöczre változtatá kegyelmességéből.“

„Azonközben 1820 nak Júliusában az egész világ' szemeláttára nyilvánvalóvá tévé a' Nápolyi pártosság' kiütése a' Carbonariságnak valóságos lételet és characterét, mint a' melly társaság szülté és sietette az említett pártosságot. Ő Cs. K. Felsége ekkor tüstént oda fordítá gondjait, hogy Jobbágyait ezen czimboraságok' gonoszságára figyelmetesebbé tegye, 's azoknak valóságos céljok felől a' vigyázatlanokat is megvilágosítani igyekezett 1820 Aug. 29d. költ felséges hirdetménye által, hogy így azoknak tulajdonképenvaló irányzatokat megismervén, és a' Carbonariságba 's ehez hasonló más egyéb társaságokba leendő részvételtől büntetések által is elrettentvén, az istentelen csabítók' próbatételeit magokról elharíthassak, 's azokat felfedezhessék.“

„Míg a' Monarchának hőlesesége és atyai gondoskodása szítés által igyekezett elharítani a' gonoszszagot, hogy azt utóbb büntetni ne lenne kéntelen, 1820 ban Aug. vége felé, Majlandában azt a' plánomot forralák némeltek, hogy a' Carbonariságot az egész országban kiterjeszszék, 's annak ágazatát a' látszó titkos társaságokkal egybekötvén, ezzel az Olasz Országi közönséges pártosság' elementu-

maik megkészfithessék, mint a' melly pártoskodásnak a' Nápolyi lazzadás, az ő vélekedések szerint, csupán előjátéka és rugója vala."

„Az Igazgatás ezen czimboraságot, is elnyomta 1829 Oct. elején, 's annak feje Gróf Luigi Porro Lambertenghi, ki 1821 Apr. elejével futásnak vette a' dolgot, utóbb, engedtlenség esetében, érdemlett halálra ítéltetett; azonban Ő Cs. K. Felsége ez úttal is újra kegyelmet gyakorolt a' nevezett Grófnak vétkes társaira nézve, 's a' halálos büntetést, mellyre magokat méltókká tevék és a' mellyre a' törvényszékek által is ítéltettek, tömlőczre változtatta."

„Azonközben míg a' tisztí- hivatalok ezen czimboraságnak felfedezésével foglalatoskodnának, az egész Olasz Országbeli lázasztók, batorítottván a' Nápolyi zendülés által, még szorosabban kapcsolák egybe magokat, 's a' szakadásnak nyughatatlan lelke, az olasz tortományokban is talált vakmerő lövetőkre. Az Adelfia, melly 1818-ban „Tökéletes fő Mesterek' társasága“ czímet vett-fel, serkentgeté aratottjait, nevelnék a' Proselytusok' számát, formálnának alsóbb egyesületeket, mellyek „Templomnak“ és „Zsinatnak“ nevezettek, egyesülnének a' több Országokbeli czimboraságokkal, 's ezeknek vezetéket a' mennyire lehet hajtának fejeiknek kormányja alá, hogy így majd a' Turini középponthez, 's innen a' Generai középpontnál fogva a' „nagy kiterjesztett erősség“ nevet viselő tisztséghez csatollathassanak."

„Éjszaki Olasz Ország vala az a' hely, mellyben ezen czimboraság leginkább megfészkelé magát, 's Turinban és Genevában a' ő főbb tagjainál fogva, a' francia fő középpontnak eszközüve leve. Különösen meggyöberéződött ez a' társaság Piemontban, honnan Lombardiába is eláradzott, 's több olasz Státusokban,

mellyekbe együtt furta-bé magát a' Carbonárisággal, különbféle „Templomai“ valának."

„Míg a' Pápa Státusaibeli Carbonárik, az ő különbféle és számos másod rendbeli nép-társaságaikkal, megnván a' további várakozást, 1820-nak Augusztusában az Ő Szentsége Státusaiban való pártoskodásnak kiütését olvégezték és meghatározták volna, melly felett több ízben tartott gyűléseikben tanácskozának azalatt a' „tökéletes fő Mesterek“ azon jártaták eszéket, hogy a' Turini középponttól vett útásításaiknál fogva, ama lora igyekezetet gátolnák-meg, mellynek a' Piemontban készülő pártoskodással egy ízben kellenék kiütni, hogy így egész Olasz Ország egyszerre borították-el az egybefüggő pártoskodás' iszonyatosságaival. A' Romagnai Carbonárik azonközben, Küldöttjeik által, egybeköttetésbe jövének a' Nápolyi lázasztókkal, míg az éjszaki Olasz Országi czimborások a' Piemonti egybeesküvést sietteték. Azon szempillantástól fogva, midőn a' czimboraság ezen irányzatot vevé, nagyobb munkássággal kezdettek terjesztetni az alsóbb rendbeli társaságok, mellyeknek kelle vala formálni a' támadás' alkalmaztosságával felállítandó Militziákat vagy nemzeti Gárdákat"

„Ezen különbféle czimboraságokon kívül formáltatott még az „Olasz szövetségesek' társasága“, mellynek elsőben a' Piemonti pártoskodásban helle vala előállani, a' Majlandira a' beszületeket megtenni, 's egyetértvén a' Külső Országi Szövetségesekkel, kilétek segítségben biztanak, lassan lassan egész Olasz Országra kiterjeszködni."

„El lévén ezek szerint készítve a' közönséges pártoskodás' elemantumai, minden Státusbeli lázasztók oda függesztették figyelmeket, hogy drabantjeiknek fegyvert és töltést szerezzenek, 's meg-

hátozzák azon Igazgatás' planumát, mely a' pártoskodás alatt a' fő hatalmat magához ragadván, a' régiek helyett béhozandó új dolgok' rendit kihirdethesse. Egy külső Országi középpont már 1821-ben tanácsola, hogy a' Militziákat fel kell állítani, 's az Ausztriai hadi sereget Piemont határszéle felé indítani, hogy így jól egyesített mozgás által, Ő Felsőcsérei seregei körülkeríttessenek, 's a' pártoskodás' diadalma, 's a' rendellenesség, az ügynevezett olasz szabadság titulusa alatt, köz hírré tétessék. Ezen összeesküvés' principiumait megállapították már a' különféle olasz Státusokbeli egybeesküdöttek: hogy t. i. Olasz Országot a' Po vize választja el, 's szövetség nélkül fogva egyesítettvén, spanyol Constitutio szerint kormányoztassék. A' Lombárdiai egybeesküdtek már 1821 Februáriusában megállapították egy Igazgatási Junta' planumát, mellynek hét szakaszokra kelle vala osztani, 's a' gyűlésekben már ezeknek tagjai el is valának választva. Ezen fő tiszti-hivatalban állott volna a' felsőségi hatalom, ez rendelt volna közönséges felfegyverkezést a' pártoskodásra nézve, legelőbb is azokat híván meg, kik már viseltek katonai szolgálatokat; 's míg majd ezek történnének, minden módon azon kellett volna más részről lenni, hogy a' pártoskodás' fanatismusa mindenfelé terjesztessék. Formáltak még másik planumot is egy nemzeti Gárdának felállittatására nézve, kinevezvén azon személyeket, kik azt vezérelnék. A' Piemonti seregek' bérontása lett volna jel a' közönséges mozgásra; azok két osztályban mentek volna az olasz Státusok ellen; az elsőnek Lombardiába kelle vala menni, hol majd az összeesküdöttek által sikeresen segítették, a' másodiknak a' Parmai és Modenai Státusokba, onnan próbát tenni a' Bolognában fekvő Pápa seregeinek elcsábítására nézve,

mindenütt hirdetvén a' spanyol Constitutiót. Ezen osztály azzal bízatta magát, hogy embereit nevelni fogják azon lázasztók, kiket a' ezimboraságok' munkássága, 's a' példa és az első szerencsés kimenetel által felizgattatott nép' forrása hozna majd hozzája. Az egybeesküdöttek azt képzelték, hogy az Ausztriai hadi sereget, habogy azt előlről a' Nápolyiak megtámadják, 's hátul ezeknek segédseregei szorítják, körülkeríttetik és semmivé tétethetik egy olyan Országban, mellyet a' pártoskodás' heve egészen elfoglalt."

„1821 Mártius 10d. Alexandriában ütött ki a' pártoskodás, mellyet segítették a' Turinban Mártz. 15d. történt lázadó mozgások. Ettől fogva minden iparkodásaikat oda intézék a' pártosok, hogy az egész Armadát a' lázadás' zászlói alá gyűjthessék 's azt új katonasággal nevelvén, így Parma és Lombardia megtámadtatásának rég' formált planumát végrehajthassák. Némelly idegen és Lombárdiai Jobbgyök, kik részint a' pártoskodás előtt részint az után menének ezen Országba, hogy azt ottan elősegítsenek, benyomulának a' nevezett Státusokba ígreteknek feltételei alatt 's azzal bízattatván, hogy az oda bérontó Piemontiak segíteni fogják abban, hogy azon seregek' odaérkezését megelőzhessék, mellyeket, a' pártosok' céljait általító Ausztriai Igazgatás gyűjtött egybe Lombardia' határszélein, a' végre, hogy a' lehető bérontást megakadályoztathák. Lombardia, mint a' mellyet legközelebb ért a' tűz, és mint olly tartomány, hol az összeesküvésbe aratottak' munkásságá megkészté a' lázadás' elementumait, azon zendülésnek következéseit leghamarább megérezé. Néhány elcsábított ifjak abba hagyván tanulásokat vagy foglalatosságaikat, a' szomszéd Piemontba sietének, hol a' Demagógusok által csak-

hamar a' lázasztók seregei közé buktatattának. Ezen gondolatlanokra is halálos ítéletet hoztak a' törvényszékek; de Ő Felsege, tekintvén a' bűnösöknek ifjú korokat, 's tapasztalatlanságokat, ekkor is újra rövid tömlőzöztetésre változtatta a' halálos ítéletet. A' Majlándi központi öszveesküvés azonban szakadatlanul azon dolgozott, hogy ama pezs-gésnek, mellyet drabantjai mindenféle elésegítettek, valamely elválasztó rugót adhasson."

„Mártz. 15d. köz hírré leve a' pártosoknak Novarába való bemenetelek. Azon Lombardiaiak, kik Piemontba menének, hogy a' pártos sereg' bemenetelét siettetnék, tudtokra adák ezen fontos hírt Majlándi levelezőjöknek, 's inték őket szorgosan, hogy a' közönséges plánum' elstítésében sikeresen munkálód-nának. Ezen hírre elvégeztetett, hogy Majlándban tüstént fel kell zendítani a' népet, hogy így az ellenségnek remény-lett bérontása könnyíttessék; levelet küldött egyszersmind a' Majlándi czimboraság a' Bresciai öszveesküdtekhez, hogy ottan a' lázadást siettetnék. Utasítások is adattak még ezeknek arra nézve, mi-ként vehetessék ki a' fegyveréből az őri-zet-sereget, és hogy rontsanak reá Peschiera és Rocca d' Anfo erősségeire, 's a' közönséges pénztárakat rabolnák-ki; 's míg egy részről némelly Lombar-dia tartományokban a' pártoskodás ek-ként serkentetett, más részről követek és levelek küldöztettek el a' végre, hogy az ellenség' menetelét siettetni kell. Ha-nem az Armada, melly azonbanközben Feld-marsal-Lieut. Gróf Bubna, Lombardiai Commandirozó Generális' vezérlése alatt, Piemont' határszélén egybesereglett, ha-talmas gátat vetett a' czélzott bérontás-nak."

„Ezenkívül a' polgári tiszt-i-hívtal' szemmel tartotta azoknak lépéseit, kik

ezen széles kiterjedésű öszveesküvésbe való részvétel iránt, gyanúval terhelte-tének. Kezeli között valának a' fő veze-tékek, 's meg lévén nyugtatva a' közön-séges gondolkozásra nézve, hogy az Lombardiában ellenkezik a' pártoskodás' indulatjával, minden szembetűnés nél-kül tehette meg rendszabásait, úgy hogy munkásságát ama veszedelmes időben alig lehetett észrevenni."

(Ki micsoda részt vett ezen köz go-noszságban, annak leírása következik.)

Ejszak-Amériikai egyesült Státusok.

Az Ejszak-Amériikai Journálok az egyesült Státusok tudományos Statistika-ját közlik. A' közönséges Iskolákban vagynak 500,000 gyermekek; 3000 Tan-úlók azon Collégiumokban, mellyek grádusokat adhatnak; az akadémiái Ifjú-ság' száma 1200; 500 azoké, kik különb-féle Pap-nevelő házakban tanulnak; tör-vényre 100-an készülnek. Orvos van vala-mi 10,000; Prokátor 6000; templom és kápolna együtt 9000; Pap valami 5000. Új 's hasznos feltalálásokra, 's m-ster-ségbeli javításokra 4400 Patensok ad-tak ki. 2—3 millio Dollárt érő könyv nyomtatattik esztendőnként, 's 1000 jou-nál van folyamathan. Azon Orvosok' száma kik nem hiszik a' sárga hideg-lel's ragadósságát, úgy van az azt hívő-kéhez képest mint 567, 20hoz. — A' szabad Fejérek, kiknek számá még 1790-ben csak 3,172,146-ra telt, 1820-ig utób-bi felszámolás szerint 7,852,269-re ment. 1790-ben volt 697,697 rabszolga, 1820-ban 1,531,426; 's ha ezen mind kétféle népesség tovább is e' szerint fog szapo-rodni, úgy 1830-ban az előbbi 10,778,812 utóbbi 1,962,000, 's öszveeggel 12,778,812 lélekre nevededik. A' népességnek ezen szaporodása városokká változtatott sok ollyas helységet, mellyek eddig csak

félüknek nevezettek. A' Congressus utolsó ülésében 20 külfölközö kerület-kben 33 falu emeltetett városi rangba. A' városokbeli házak' száma is különösen nevelkedik, ez által csak Bostonban magában 200 van épülő felben, 's egy közelebb épült könyv azt mondja, hogy az egyesült Státusokban 10,500 házak építettek mostanában.

Alig van példa reá, hogy hajó ment volna sebesebben, mint a' New-York nevezetű posta-hajó, melly a' minap New-Yorkból Lincprorra (1500 tengeri mérföldnyire) 15 nap és 7 óra alatt ment.

Spanyol Ország.

A' Király, azon hátorságra nézve, mellynek a' Biego által Malagában agyon lövettetett Don Antonio Lastres azon alkalmazatossággal jelét adá, annak özvegyének 4400 Realt rendelt; a' idősbik fiját pedig atyja tisztségébe tevé.

A' Madriti Ujság még mind egyre közli a' Királyhoz intézetett szerencse kívánó irásokat; a' legújabbak között egy az, mellyet a' Barcelonai tanácsnak néhány tagjai küldöttek-bé.

A' Jan. 19dikei Etoile ezeket közli Barcelonából Jan. 10dikéről: „Vasárnap fe. h. 4d. délben, mikor la Ramblé nevezetű sétáló-helyünk dugva tele volt emberekkel, Oberster Tarragonát németelkek közönségesen sértegették; a' méltatlanságok ellen ő a' szomszéd útszakra tért-el, 's a' mint még azután is kövekkel hajigáltak utána, 's fejét meg is sértegették, a' legközelebbi francia strázsára vette magát. A' történet következő napi-parancsolatra adott alkalmatosságot: „Némelly ceóselékek és gonosztölvök meg akarék ma zavarni azon nyugodalmat, melly a' Francziák' békítte olta Barcelonában szakadallanul utállkodott, midőn

egy spanyol kir. Armadabeli vitézt alacsony módon meggyaláztanak. Ha a' esendességuelt ezen háborgatói azt hiszik, hogy azon nagylelkü védelem alatt, melly ekkoráig mindenekkel ezetettet, kicsapongásokat vihetnek végbe, erősen megcsalathoznak; mert a' tiszti-hivatal meg fogja őket választani tudai ezen nevezetes városnak nagyszámú békességes lakosaitól, kiket ezentúl is védelmezni fog, a' Royalistákat oltalmazza, a' esendesség háborgatókkal pedig kezelnék súlyát fogja éreztetni. — De hogy jövőendőben efféle gázságok elháríttassanak, a' közönséges sétáló-helyeken, piaczkon, a' líkötön, és a' pénzkereskedés palotáján kívül, a' hol 20 személynél több gyűl egybe, azokat az örök azonnal szélytoszlassák. Ha első intésre nem engedelmeskednének, erővel kell ellenek élni. A' vétkesek tömlöczbe fognak tétetni, 's a' törvénynek minden keménységével büntettetni.“ Barcelona, Jan. 4d. 1824. Gróf Fernig, Gen. Major és Kormányzó.

Tudósíttatván az említett történet felől a' Barcelonai időközbeli Junta, ez ismet következő rendszabásokat hozott: 1) A' ki valakit, írása, beszéde, tagjainak mozdítása, vagy más egyéb eselékedetei által meggyaláz vagy kicsüfol, fogattassék-el 's azonnal adattassék-által a' törvényszéknek, hogy mint esendesség háborgató tüstént megítéltesék. 2) A' ki sziszegés, tapsolás, líáltás, illetlen és neveletlenséget mutató kívánságokkal a' Játékszinbeli rendet megzavarja, onnan azonnal kiritetessék, 's hasonlóképen a' törvényszék kezébe adattassék. 3) Az atyák felelni tartoznak gyermekeik' magokviselőteről. 4) A' eselédes gádzáknak tudokra adatik, intsek a' tőlök függöket, hogy azok, békességes lakosok modjára teljésítsék kötelességeiket. A' ki olly eselédet veszen szögálatjába, a' ki már büntettetett maga-

viseletéért, annak jövődő vétségeiről felelni tartozik 's a' t.

Báró d' Eroles odahagyá Tarragonát, 's fő-hadiszállása Jan. 2d. Tarassóban volt, melly Barcelonától hat órai járás. Az Ármada- és tartománybeli fő felvigyázó tisztség állandóul Graciában vagyon, Barcelonához egy negyedrészt mértföldnyire.

Egy levél szerint, melly Madritból Jan. 6d. indult, a' királyi Gárdák' tisztikara, a' d' Eroles, Quesada, Odonnel Károly Generálisok 's más hűséges Hadvezérek által vezéreltetett seregekből fog választani.

A' Pattantyús és Ingenieur Iskolák újonnan fognak elszerveztetni; melly szerint leszen a' dolog az Universitásokkal is, 's az Ifjúság' oktatása és nevelése újra a' Jesuitákra bízatik.

Portugallia.

Lisbonában szállító-hajók készíttetnek-fel, mellyek a' Portugalliához tartozó zöld földi szigetekre seregeket vi-gyenek, hogy azokat, Lord Cochrané' megtámadása ellen védelmezzék.

Franczia Ország.

Marsal Gróf Molitor f. h. 19d. fo-gadá-el a' Királytól a' Marsal-pálczá-t, 's hi ét Ő Felsőségének kezeibe le is tevé.

A' Jan. 19d. költ Moniteur, nem hi-vatalos részében, azon szerződést említi, melly a' Madriti franczia Nagy-követ Marquis Taleru és spanyol Tengeri-Mi-niszter Gróf Ofalia között, az 1823-ban történt rablásokra nézve, a' nevezett Fő városban köttetett. Ezen szerződés meg-határozza útját módját, miként térített-nének-meg káraik azon franczia és spa-

nyol Jobbágyoknak, kik a' mult eszten-dő' folytában elfoglaltatott hajóknak bir-tokosai. A' nevezett szerződés Jan. 5d. költ Madritban, 's a' mint a' Moniteur mondja, törvényes napi-jelentésben hi-vatalosan is ki fog adatni, mihelyt az illető franczia és spanyol Hatalmassá-gok' költsönös megerősítéseik kicserél-tetnek.

Franczia Ország' Fő-városában 80 könyvnyomtató 600 sajtón dolgoztat, mel-lyek 3000 betűszedet, nyomót, és Cor-rectort foglalatoskodtatnak, kik eszten-dőnként 2 millió Frankba kerülnek. Egy nyomtató műhely 70.000 Frankra becsül-tetik. Öszveséggel feldolgoznak 280.000 Rizma papírost. Kiadások 7, bevételek 9 millio Frankra tétetik. Egy árkus' ki-szedése és lenyomása, papírossal, 1000 nyomtatványban, közép számolással vé-vén, 62 Frank. A' kir. nyomtató-mű-hel, melly a' 80 említettekén kívül van, 80 sajtó körül 295 személyt szokott fog-lalatoskodtatni; kik közül 50 rendes esz-tendői fizetést hűz, ez a' nyomtató-mű-hely 70 — 80.000 Rizma papírost szokott feldolgozni esztendőnkint.

Jan. 29d. a' Státus-papíro-sainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 85 1/4
Ugyan az 2 1/2 pCtmal — Sorvonásos Költsön
1820-ról C. P. — Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. 110
Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 f. C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 39 7/8;
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia
943 1/4 for. C. P. Cs. Arany —

Magyar Ország.

A' f. h. 24d. költ Hazai Tudósítások egy szövege: „Az előbbeni Újságunkban jelentettük Nagy Mélt. Gróf Zerdahelyi Pál Úr Ó Excljának halálát; most jelenthetjük, hogy hideg tetemei Sársűrre Ns. Nyitra Vármegyébe vitettek, 's ott az ő kegyes költségén felállított templomban fognak eltemettetni. — De ezen alkalmatossággal nem hagyhatjuk tiszteletes emlékezet nélkül az ő jeles Özvegyét Nagy Mélt. B. Hunyadi Anna Aszszonyt, Csillag-heresztes Dámát, ki férjének nemcsak minden ő szándékait segítte, hanem 13 esztendeig tartó vakaságának ideje alatt, vele állhatatos türelmességgel és mintegy anyai dajkalkodással bánt, 's így az aszszonyi nemes-szivűségnek és a' magyar Aszszonyokban régenten is tisztelt hívségnek dicsőséges példáját adta. A' boldogultért való halotti ajátosságok Pesten a' Leopold-városi templomban f. h. 27d; a' Jóságai-ban pedig azután fognak tartatni.“

„Minckutána Ó Cs. K. Felsege Mélt. Vásáros-Naményi Ifjabb Báró Eötvös Ignác Urat Cs. K. Kamarást, a' Magyar kir. Udvari Kamaránál Titoknokból Tanácsosságra emelni méltóztatott, helyébe mostan Titoknoknak T. Moser Mihály Urat, eddig volt Concipistát kegyelme-sen kinevezte.“

„Ugyan a' Magyar kir. Udvari Kamaránál Mogyoróssy Antal Úrnak, a' Registratura Adjunctusának nyugodalom-ra tétele, és Jakobicska Ferencz Úrnak, Registraturánál volt Cancellistának halála által megüresedett két tiszti helyekre grádicsonként való felemeltetések

történtek; és ugyan: Registratura' Adjunctusává lett Mayor Pal Úr; ennek helyébe Regestránszá Schneider Simon Úr; az ő helyeikbe Cancellistákká Lorensovics Máté és Rezetka János Urak; Accessistákká pedig Lassú István és Hoffinger József Urak lettek.

„Némely Nemes Káptalanokban következő változások történtek, u m: a' Kassai Káptalanban Ó Cs. K. Felsege Fő Tiszt. Paldian József Urat Kántorból Fő Prépostá; Kántorra pedig Fő Tiszt. Job Mátvás Urat; e' helyett Custóssá Fő Tiszt. Prohaczka Urat, és Káptalanbeli Fő Templom' Archi Diaconusává Fő Tiszt. Turcsányi Ferencz Urat, eddig volt Al-Esperestet és Tállyai Plebánust; végre Fő Tiszt. König János Urat, eddig az Erhölesi Theologiának Tanítóját, Mester Kanonokká nevezni méltóztatott. — A' Nemes Székes-Fejérvári és Nagy-Varadi Káptalanokban grádicsonként való előléptetések történtek; végre a' Nemes Besztercebányai Káptalanban Kanonokká nevezte-tett Fő Tiszt. Fogt József Úr, a' ki eddig Nagy-Lovcsai Plebánus volt.“

H i r a d á s.

A' Cato nevű egész vérű anglus mén-lő iránt a' mult tavasszal ezen M Kurírban tett hirdetés' következesül a' jövő 1824-dik esztendő' tavaszára már 40 darab kancza lévén előre feljegyezve, 's az által az 1824diki előjelenítés egészen bétel-vén; a' kik a' jövő 1825 re akarnak külden, jelentések folyó 1824diki Május 10dikéig történhetik. Zsibón, Erdélyben.

Hadadi Báró Wesselényi Miklós
Úr Gazdasági Tiszlje által.